

04/2004 – duben 2004

ZPRAVODAJ

Země měla svůj svátek. Zdravá města slavila s ní – celý měsíc!

Společně s miliony lidí na celém světě jsme i u nás v ČR oslavili Den Země. Letos už po čtrnácté si naše veřejnost připomněla, že kvalitu života neurčují jen dobré jídlo a luxusní auta, ale především čistá voda, čistý vzduch a zdravé lesy. K mezinárodní kampani se již tradičně připojila města sdružená v Národní síti Zdravých měst ČR, letos kampaň podpořilo celkem 22 Zdravých měst. Každé si Den Země připomnělo po svém a nutno dodat, že oslavy svátku modré planety se neomezovaly pouze na jediný den, neboť z nabídky akcí, kterou společně se svými partnery (školy, neziskové organizace, aj.) připravily radnice Zdravých měst, mohla veřejnost vybírat po celý měsíc. Společným jmenovatelem všech programů byla (jak jinak) ekologie a životní prostředí - od vysazování stromků a úklidu města přes přednášky, besedy a fotografické výstavy až po soutěže a hry pro děti i dospělé. Čtvrtek 22. 4. byl ve většině měst skutečným vrcholem ekologické kampaně, jen někde se hlavní program posunul až na následující víkend. Chcete vědět co se v tento den ve Zdravých městech dělo? Čtěte dál!

K oslavám Dne Země se letos připojila tato Zdravá města ČR:

Boskovice, Brno, České Budějovice, Hodonín, Hradec Králové, Chrudim, Karviná, Kopřivnice, Kroměříž, Letovice, Litoměřice, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Orlová, Prostějov, Třebíč, Třeboň, Valašské Meziříčí, Velké Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vsetín a Zlín.

Města ve víru oslav

Třebíč: Úředníci z radnice a studenti vyrazili sbírat odpadky

V Třebíči úředníci radnice vyrazili do ulic sbírat odpadky v rámci soutěžní akce, kterou pod názvem **Ať se město zelená** ve čtvrtek 22. 4. pořádal studentský parlament. Družstva žáků trebičských základních a středních škol i úředníků z radnice a radních soutěžila ve sběru odpadků na veřejných prostranstvích. Radnice do soutěžního sbírání odpadků postavila čtyři družstva, z toho tři složená ze zaměstnanců a jedno z členů rady města. Družstva dostala igelitové pytle, pracovní rukavice a vylosovala si část města, kterou budou uklízet. Soustředila se na sběr odpadků z veřejných prostranství, parků a lesoparků. Svoz naplněných a označených pytlů z jednotlivých lokalit na Karlovo náměstí, kde byla odpoledne vyhlášena nejlepší družstva, zajistila radnice. Zvítězil tým složený ze zaměstnanců odboru správních činností a odboru životního prostředí, na druhém a třetím místě skončily Střední zdravotnická škola a Soukromá střední odborná škola. Poděkování a diplomy si zaslouženě odnesly všechny soutěžní týmy. Celkem se do úklidu zapojilo přes dvě stě lidí a naplnilo se 363 pytlů. Účast starosty Miloše Maška zhatila pouze nečekaně ohlášená oficiální návštěva úředníka z amerického velvyslanectví. Zatímco

studenti a úředníci uklízeli, na Karlově náměstí se rozběhly oslavy svátku Země. Návštěvníci obdivovali a nakupovali výrobky z přírodních materiálů, zapojili se do soutěží i kvízů a kdo chtěl, z náměstí si odnesl nové informace z oblasti ekologie. Den Země si v Třebíči připomněly i všechny školy od mateřských až po střední.

Vsetín: Vydali se na Cestu kolem světa

Více než 1000 dětí, mládeže a dospělých se zúčastnilo v pátek 23.4. oslav Dne Země ve vsetínské Panské zahradě, která se pro tento den proměnila v model planety Země. Akci s podtitulem **Živá planeta aneb Cesta kolem světa** připravil Dům dětí a mládeže Alcedo ve spolupráci se vsetínskou radnicí a dalšími organizacemi. Na stanovištích, která symbolizovala jednotlivé kontinenty, plnily děti různé úkoly a seznamovaly se se zvláštnostmi jednotlivých kontinentů, ale také s jejich nejzávažnějšími problémy. "V Asii účastníci tipovali, kolik lidí se vejde do jedné gymnastické obruče. Tím jsme zároveň poukázali na přelidnění v této oblasti," řekla Simona Hajdová z Domu dětí a mládeže Alcedo. Soutěže se zúčastnilo více než pět stovek dětí i dospělých. V australské části si účastníci vyzkoušeli skákání v pytli, které připomínalo pohyb klokana. V Evropě děti navštívily země EU. "Právě na tomto stanovišti návštěvníky čekala studentka z Finska, která u nás působí jako lektorka angličtiny. Děti zde měly za úkol naučit se finskou písničku," uvedla pracovnice Alceda Jitka Kretová. Během dne se představila

řada hudebních těles, své umění předvedli také mladí kejklíři. Součástí oslav byla již tradičně peněžní sbírka Pomozte dětem. Dopoledne slavily Den Země především děti z mateřských a základních škol a také maminky s batolaty.

Odpoledne přicházely celé rodiny. V rámci kampaně Den Země organizovala vsetínská radnice **konferenci Vsetín - město k životu**. "Od roku 2002 pořádáme tyto konference pravidelně. V letošním roce jsme se zaměřili na ekologický provoz úřadu a zařízení města Vsetína," uvedl starosta města a politik pro Projekt Zdravé město Jiří Čunek, který zároveň převzal nad konferencí záštitu. O projektu Čistá Bečva informoval místostarosta Jaromír Kudlík. Projekt byl zahájen první etapou v roce 2002 a zabývá se odkanalizováním 15 měst a obcí s celkovými náklady zhruba 1,5 mld. Kč. Nově byl představen projekt s názvem **Recykloš**, který je zaměřen na podporu recyklace a třídění odpadů ve městě.

Mladá Boleslav: Den Země v novém Zdravé městě

I když oslavy Dne Země nejsou v Mladé Boleslavi novinkou, rozsáhlou kampaň zahájil magistrát ve spolupráci s dětským parlamentem a s vedením škol vůbec poprvé. Město se totiž letos zapojilo do projektu Zdravé město a toto je první větší akce, kterou v jeho rámci pořádalo. Tradičně největší oslavou byl celodenní **program na zřícenině hradu Zvířetice**. V soutěžním klání si děti ověřovaly i rozšiřovaly své znalosti o přírodě a ekologii. Představily se sokolníci a dětská herci z Divadýlka, nechyběla ani bylinkářka a prodejci

keramiky. Na všechny příchozí čekala také anketa na téma životní prostředí v Mladé Boleslavi. Akci pořádal Český svaz ochránců přírody a Středisko ekologické výchovy Zvířetice. V sobotu 24. 4. bylo na programu **Svatovítské harcování** pořádané domem dětí a mládeže. Děti při procházce lesoparkem Štěpánka plnily rytířské úkoly, čekala na ně ukázka dravců a sov, šermířská i divadelní představení. Na stejný den nachystala mateřská škola Sluníčko **výstup na zříceninu Michalovické Putny** spojený s posezením u táboráku.

Chrudim: Školy procházejí ekoaudity

Na popud radnice probíhají v Chrudimi od začátku dubna u příležitosti Dne Země **ekologické audity školských zařízení**. Úředníci radnice navštěvují školy včetně jídelen a formou inspekce prověřují např. nakládání s odpady, ekologickou výchovu nebo péči o zeleň v okolí škol. „Při stanovení kritérií jsme vycházeli ze zkušeností Zdravého města Vsetína. Nejde nám o pouhé zjištění nedostatků, ale o to, aby se začaly postupně řešit. Při jejich odstraňování jsme připraveni poskytnout školám pomoc," přiblížila koordinátorka Projektu Zdravé město Šárka Trunečková. „V současné době máme

provedeno osm auditů. Během první poloviny května nám ještě zbývá projít sedm škol," dodala. Jak si školy zatím vedou? „Většinou je potřeba dodat koše a kontejnery na tříděný odpad. Nádobý na plasty už ve většině škol mají, nyní požadují na sklo, někde na papír. Běžnou údržbu zahrad a zeleně v okolí škol jako je sekání trávy a stříhání dřevin zajišťuje radnice a ve většině škol jsme se dohodli, že tomu tak bude i nadále. Někde ale chtějí péči o zeleň začlenit do ekologické výchovy. Úroveň ekologické výchovy je na školách různá, výborná je především v ZŠ Malíka a také v ZŠ Husova," uvedla

Šárka Trunečková. Konečné výsledky mají být do konce května předány ředitelům škol. Zařízení, která budou po ukončení auditů bezproblémová, obdrží certifikát.

Ve čtvrtek 22. 4. se centrum Chrudimi proměnilo v oázu ekologie a návratu k trvale udržitelnému životu. Své dílny a prodejní stánky na Resselově náměstí rozložili ochránci přírody a s nimi ekologičtí zemědělci a provozovatelé tradičních řemesel, aby oslavili Den Země. Celodenní akce přilákala hlavně základní školy. Děti nejvíc zaujal stánek s indiánskými předměty, loutková pohádka, bavily se také u téměř opravdové hospodské rvačky v podání chrudimských šermířů. Romští tanečníci

nebo stánky s keramikou, obrázky na skle či slaměné výrobky byli středem pozornosti kolemjdoucích dospělých. V doprovodném programu si děti i dospělí vyzkoušeli např. výrobu ručního papíru a svíček nebo modelování z keramické hlíny. Celé náměstí zdobily obrázky z výtvarné soutěže **Voda – základ života**, kterou pro děti z mateřských a základních škol vyhlásilo Ekocentrum ČSOP Zelený dům společně se Zdravým městem. Od března se na mnoha chrudimských školách usadil Hliníkožrout a školy mezi sebou soutěžily v jeho „krmení“. Výsledky sedmého ročníku soutěže **Nakrmte Hliníkožrouta** byly vyhlášeny v Den Země na Resselově náměstí.

Kroměříž: Hliník není zlato, sbírat ho však stojí za to!

Velký podíl na organizaci ekologické kampaně v Kroměříži mívá každoročně organizace ochránců přírody Planorbis, nejnak tomu bylo i letos. V rámci letošních oslav zorganizovala **přírodopysné výpravy k biocentru Hráza, připravila instalaci nových naučných stezek** Stonáč a Zámeček a kromě toho nabídla i sérii besed o životním prostředí pro základní a střední školy. V předvečer Dne Země byli v Knihovně Kroměřížska vyhlášeni vítězové celookresní výtvarné soutěže Děti Země. Mladí kreslíři se v ní vyjadřovali k nejrůznějším ekologickým námětům. Stěžejním tématem kampaně v Kroměříži letos bylo třídění odpadu se zaměřením na hliník. V duchu hesla - hliník sice není zlato, sbírat ho však stojí za to – strádali žáci základních škol hliníkový odpad do velké soutěže o ceny. Na prvním místě se s devatenácti kilogramy umístila ZŠ Zachar. Oslavy Dne Země vyvrcholily ve čtvrtek 22. 4. **odpoledním programem na Velkém náměstí**. "Čtyři stovky dětí ze školních družin soutěžily ve zkrášlování kontejnerů a nádob na odpad. Na Velkém náměstí byly k vidění výsledky jejich práce a v závěru programu byli vyhlášeni vítězové. Odměnu za nejlépe vyzdobenou popelnici si odnesli žáci ze základní školy Zámoraví," uvedla koordinátorka projektu Zdravé město Kroměříž Ing. Marie Pokorná. Na náměstí byla vystavena i výtvarná dílka z recyklovatelných materiálů a technika k nakládání s odpady.

Děti soutěžily např. v hokejovém slalomu s hliníkovou koulí, v hodu hliníkovou koulí do své vyzdobené popelnice. Dalším bojovým úkolem pro ně bylo vytržít odpad všeho druhu (včetně bramborových slupek, které na místě naškrábaly) a odpadky donést do správné popelnice. Děti obohatily program Dne Země několika kulturními vystoupeními. Poprvé se představila Společnost přátel fantasy a dřevěného šermu, jejíž členové se zabývají levnější variantou historického šermu. Prostor před hlavním pódiem děti vyzdobily výtvarnými i literárními dílky.

KONTAKT

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: +420 602 500639

E: paha@nszm.cz

W: www.nszm.cz

Petr Švec

národní koordinátor Projektu Zdravé město

(použity fotografie z archivů členů NSZM ČR)